

MALTA

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI
MAGISTRAT DR.GABRIELLA VELLA B.A., LL.D.**

Każ. Nru. 994/10

**Il-Pulizija
(Supretendent Maurice Curmi)**

Vs

Timothy Camilleri

Illum 5 ta' Novembru 2020

Il-Qorti,

Rat l-akkuża miġjuba fil-konfront ta' Timothy Camilleri, iben Louis u Teresa neè Holyer, imwieled il-Furjana fid-19 ta' Dicembru 1963, residenti 36, Fl.4, Rampa ta' San Ġiljan, San Ġiljan, u detentur tal-Karta ta' l-Identità bin-Numru 647563(M), talli f'Awwissu 2010 u fis-snin immedjatament preċedenti f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti magħmulin fi żminijiet differenti, iżda li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda, fil-kapaċità tiegħu ta' Direttur tas-socjetà Integrated Business Systems Limited, appropria ruħu, billi dawwar bi profitt għalih jew għal persuna oħra, minn haġa ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsinjata lilu taht titolu illi jgħib miegħu l-obbligu tar-radd tal-haġa jew li jsir użu minnha speċifikat u cioè ma hallasx lid-Dipartiment tal-VAT is-somma totali ta' mitejn disgħa u għoxrin elf hames mija tlieta u sittin Euro u hamsa u għoxrin centezmu (€229,563.25), ai termini ta' l-Artikoli 18, 293 u 294 tal-Kodiċi Kriminali, Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta;

Rat id-dokumenti esebiti a fol. 3 u 4 tal-proċess;

Rat illi l-ewwel darba li l-imputat deher quddiem il-Qorti Istrutturja in konnessjoni ma' din l-akkuża kien fil-31 ta' Ottubru 2011¹ iżda intalbu diversi differimenti peress li huwa kien qed jirregolarizza l-posizzjoni tas-socjetà Integrated Business Systems Limited, minnu rappreżentata, mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud²;

---

¹ Fol. 9 tal-proċess.

² Pratikament fis-seduti kollha bejn il-5 ta' Ġunju 2012 u d-19 ta' Novembru 2013.

Rat li fl-14 ta' Jannar 2015, il-proċeduri odjerni ġew differiti *sine die*³;

Rat li b'Digriet datat 27 ta' Marzu 2018, il-proċeduri ġew ri-appuntati għall-15 ta' Mejju 2018⁴;

Rat li l-imputat wieġeb li ma huwiex ħati ta' l-akkuża dedotta fil-konfront tiegħu⁵;

Semgħet x-xhieda mogħtija minn Paul Scicluna, rappreżentant tad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, waqt is-seduti tas-17 ta' Lulju 2018⁶ u ta' l-4 ta' April 2019⁷ u rat id-dokumenti esebiti minnu markati Dok. "PS1" sa' Dok. "PS5" a fol. 34 sa' 74 tal-proċess, semgħet ix-xhieda tas-Supretendent Maurice Curmi mogħtija waqt is-seduta ta' l-4 ta' April 2019⁸ u rat id-dokumenti, ossia l-istqarrija rilaxxata mill-imputat fl-24 ta' Settembru 2010 u d-dikjarazzjoni ta' rifjut għall-parir legali ta' l-imputat, esebiti minnu markat Dok. "MC1" u Dok. "MC2" a fol. 77 sa' 80 tal-proċess, semgħet ix-xhieda ta' WPC287 Rose-Marie Ellul mogħtija waqt is-seduta ta' l-20 ta' Mejju 2019⁹ u x-xhieda ta' l-imputat mogħtija waqt is-seduta ta' l-14 ta' Lulju 2020¹⁰ u rat id-dokumenti esebiti minnu markati Dok. "TC1" sa' Dok. "TC3" a fol. 105 sa' 123 tal-proċess;

Rat li fis-seduta tat-18 ta' Settembru 2020, li kienet intiza għall-kontro-eżami ta' l-imputat, l-istadju tal-kontro-eżamijiet da parte tal-Prosekuzzjoni ġie dikjarat magħluq in kwantu l-Prosekuzzjoni ma dehritx biex ikun jista' jsir il-kontro-eżami ta' l-imputat;

Rat in-Nota ta' Rinviju għall-Ġudizzju ta' l-Avukat Ġenerali datata 2 ta' Lulju 2019¹¹, li permezz tagħha baġhat lill-imputat biex jiġi ġġudikat minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali kif maħsub taħt:

- L-Artikoli 17, 18, 31 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta;
- L-Artikoli 293 u 294 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta;

Rat li waqt is-seduta tat-18 ta' Lulju 2019¹², wara li l-Prosekuzzjoni ddikjarat li ma għandhiex iktar provi xi tressaq, u wara li l-Qorti staqsiet lill-imputat jekk għandux oġġezzjoni li l-każ tiegħu jitmexxa bi proċedura sommarja u huwa ddikjara li ma għandux oġġezzjoni li l-każ tiegħu jiġi trattat bi proċedura sommarja, inqraw l-Artikoli;

Semgħet is-sottomissjonijiet orali da parte tad-Difiza;

Rat li l-kawża ġiet differita għas-sentenza in difett ta' ostakolu għall-5 ta' Novembru 2020;

---

³ Fol. 19 tal-proċess.

⁴ Fol. 20 tal-proċess.

⁵ Fol. 33 tal-proċess.

⁶ Fol. 23 tal-proċess.

⁷ Fol. 31 u 32 tal-proċess.

⁸ Fol. 75 u 76 tal-proċess.

⁹ Fol. 85 tal-proċess.

¹⁰ Fol. 99 sa' 104 tal-proċess.

¹¹ Fol. 90 tal-proċess.

¹² Fol. 91 tal-proċess.

Rat li ma tressqet l-ebda talba għas-sospensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Bil-proċeduri odjerni l-imputat qed jiġi akkużat talli f'Awwissu 2010 u fis-snin immedjatament preċedenti f'dawn il-Gżejjer, b'diversi atti magħmulin fi żminijiet differenti, iżda li jiksir l-istess disposizzjonijiet tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda, fil-kapaċità tiegħu ta' Direttur tas-soċjetà Integrated Business Systems Limited, approprja ruħu, billi dawwar bi profitt għalih jew għal persuna oħra, minn haġa ta' haddiehor li kienet giet fdata jew ikkunsinjata lilu taht titolu illi jgħib miegħu l-obbligu tar-radd tal-haġa jew li jsir uzu minnha speċifikat u cioè ma hallasx lid-Dipartiment tal-VAT is-somma totali ta' mitejn disgħa u ghoxrin elf hames mija tlieta u sittin Euro u hamsa u ghoxrin ċenteżmu (€229,563.25), ai termini ta' l-Artikoli 18, 293 u 294 tal-Kodiċi Kriminali, Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta.

L-imputat iddikjara li ma huwiex hati ta' l-akkuża dedotti fil-konfront tiegħu.

B'Nota ta' Rinviju għall-Ġudizzju datata 2 ta' Lulju 2019, l-Avukat Ġenerali baġhat lill-imputat biex jiġi ggudikat mill-Qorti bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali kif maħsub taht l-Artikoli 17, 18, 31, 293 u 294 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta.

F'dawn il-proċeduri xehdu Paul Scicluna¹³, rappreżentant tad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, is-Supretendent Maurice Curmi¹⁴ u WPC Rose-Marie Ellul¹⁵ bhala xhieda tal-Prosekuzzjoni u l-imputat¹⁶, illi għazel li jixhed minn jeddu.

Paul Scicluna, rappreżentant tad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, xehed illi fit-30 ta' Awwissu 2010 id-Dipartiment kien informa lill-Kummissarju tal-Pulizija biex jittiehdu proċeduri fil-konfront ta' Integrated Business Systems Limited, li r-rappreżentant tagħha kien/huwa l-imputat Timothy Camilleri, peress illi kienu ġew sottomessi diversi denunzji tat-taxxa mingħajr il-pagament relattiv abbinat magħhom. Il-pagamenti dak iż-żmien dovuti lid-Dipartiment kienu jammontaw għal €229,563, hekk kif jirrizulta mill-*letter to prosecute* esebita bhala Dok. "PS1" a fol. 34 tal-proċess u mir-rendikont esebit bhala Dok. "PS2" a fol. 35 tal-proċess. L-istess Paul Scicluna ddikjara li minn dak iż-żmien 'l hawn Timothy Camilleri għas-soċjetà Integrated Business Systems Limited hallas dak kollu dovut lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud tant illi għall-mistoqstija tal-Qorti *jiġifieri d-dipartiment m'għandux aktar interess fuq il-mertu ta' dawn il-proċeduri?* huwa wieġeb *preċiżament*.

Is-Supretendent Maurice Curmi xehed illi *fit-30 ta' Awwissu tas-sena 2010 konna rċevejna ittra, dak iż-żmien jien kont stazzjonat l-Economic Crimes Unit,*

¹³ Vide xhieda mogħtija waqt is-seduti tas-17 ta' Lulju 2018, fol. 23 u 24 tal-proċess, u ta' l-4 ta' April 2019, fol. 31 u 32 tal-proċess.

¹⁴ Vide xhieda mogħtija waqt is-seduta ta' l-4 ta' April 2019, fol. 75 u 76 tal-proċess.

¹⁵ Vide xhieda mogħtija waqt is-seduta ta' l-20 ta' Mejju 2019, fol. 85 tal-proċess.

¹⁶ Vide xhieda mogħtija waqt is-seduta ta' l-14 ta' Lulju 2020, fol. 99 sa' 104 tal-proċess.

konna rċevejna ittra mingħand id-dipartiment tal-vat fejn talab lill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex jinizzja proċeduri kriminali kontra d-Direttur ta' Integrated Business Systems Ltd li huwa l-imputat Timothy Camilleri li qed nagħraf hawnhekk fl-awla, minħabba li allegaw li kien naqas li jhallas lid-dipartiment tal-vat is-somma ta' €229,563.25 li kien ovvjament iddikjarahom fid-denunzji li kien issottometta lid-dipartiment u baqa' ma ħallashomx. Jiena sussegwentement kont bghattha lid-dipartiment, fejn fit-22 ta' Marzu tas-sena 2010, Timothy kien, wara li ġie d-depot l-ECU fejn wara li kien ħa s-solita twissija kien irrinunzja għad-dritt tal-parir legali qabel l-interrogazzjoni u sussegwentement kienet saritlu stqarrija fejn stqarr illi sa' fejn jaf hu ma kellux pendenzi daqshekk kbar mad-dipartiment tal-vat però qal ukoll li kellu xi problemi dwar ħlas minħabba xi klijenti li kien għamlilhom xi xogħol u anke tahom xi prodotti u baqgħu ma ħallsuhx. Però qalli li kien se javvicina lid-dipartiment tal-vat u jara x'pendenzi hemm u kien se jipprova jissetilja l-pendenz. Jiena eventwalment kont ergajt kellimt lis-Sur Paul Scicluna li kien iffirma l-ittra mibgħuta mid-dipartiment tal-vat fejn kien ikkonferma li l-pendenz kienu għadhom pending u allura ġew inizzjati l-proċeduri kriminali kontra l-imputat fit-22 ta' Settembru tas-sena 2010. Jiena f'dan l-istadju nixtieq nipprezenta d-dikjarazzjoni li kien rilaxxa li ffirma l-imputat fejn irrinunzja għad-dritt tal-parir legali qabel l-interrogatorju u stqarrija rilaxxata fl-24 ta' Settembru tas-sena 2010 fejn għazel li jiffirma. Nagħraf il-firma tiegħu, tiegħi u tal-kuntistabbli mara 287.

WPC 287 Rose-Maria Ellul xehdet illi fl-24 ta' Settembru 2010 s-Sur Timothy Camilleri, is-sinjur prezenti fl-Awla u qiegħed bilqiegħda hemmhekk, ġie msejjah fl-Uffiċċju ta' l-Ispettur Maurice Curmi, ta' l-Economic Crimes, li dak iż-żmien kien Spettur. Wara li ngħata s-solita twissija s-Sur Camilleri rrilaxxa statement fejn hu għazel li jiffirma, qed nagħraf il-firma tiegħu, ta' l-Ispettur u ta' l-imputat. Hu iffirma dikjarazzjoni fejn irrifjuta d-dritt ta' l-avukat u qed nagħraf il-firma tiegħi, ta' PC 127 Clyde Agius, ta' l-Ispettur u ta' l-Imputat.

L-imputat xehed illi l-IBS (Integrated Business Systems Limited) ġiet inkorporata fis-sena 1995 u bdiet topera fil-bidu tas-sena 1996. Kellna sistema ta' accrual accounting u l-VAT returns kollha li kienu ġew sottomessi tul l-andament tas-snin dejjem kienet bis-sistema ta' accrual accounting jiġifieri versus cash received kif jagħmlu per eżempju l-avukati eċċ. ... Il-kumpannija kienet involuta fis-software, jiġifieri konna nagħmlu, inbiegħu u nagħmlu customised software. ... għadha teżisti bħala entità però m'għadhiex topera u ilha hekk mis-sena 2012. Accrual accounting hija applikata b'ħafna kumpanniji jiġifieri bazikament, il-VAT returns ikunu skond l-invoice li tkun għamilt f'dak il-perijodu u mhux meta tkun imħallas. Għall-mistoqsija jidher mill-atti illi ġew ipprezentanti f'dan il-każ illi mhumieq wisq, illi l-problemi nqalgħu rigward xi returns bejn is-sena 2007 u s-sena 2009. Fil-fatt, l-akkuza tirreferi għal Awwissu 2020 u s-snin immedjatament preċedenti. Tista' tispjega lill-Qorti, l-ewwel nett, f'dak il-perijodu inti r-returns kont issottomettejthom? l-imputat wieġeb aħna r-returns dejjem konna nissottomettuhom u kważi dejjem sa' dak il-perijodu bil-pagament magħhom ovvjament. ... Ifhimni meta ma kienux sottomessi bil-pagament kien hemm perijodu ta' żmien fejn konna għadna nistennew u nisperaw li nitħallsu però meta jkun għadda ċertu żmien kont nissottomettihom. ... Kien hemm każijiet towards the end jiġifieri fejn hassejt li kelli nissottometti r-returns però mbagħad il-pagament kien

fl-intenzjoni li nithallas wara. Però hu fuq invoices li ultimately ma thallastx jgħifieri. Għall-mistoqsija jgħifieri dak kollu li intom invojsjajtu intom dejjem iddikjarajtu tal-vat hux hekk? l-imputat wiegeb iva mela u kkonferma li l-problema kienet fir-rigward tal-pagamenti. Huwa kompli jiddikjara li l-kumpanija, on the normal run of business, konna I would say, fairly regular u anke on time bhala pagamenti. Fis-sena 2008 kellna sitwazzjoni fejn bdew jgħru serje ta' azzjonijiet li aħna hassejna li ma kienux ġusti magħna u fis-sena 2009 saret azzjoni li fil-fatt illum qed nikkontestawha fil-qradi jgħifieri li soffrejna danni tagħha li ddeċimat litteralment jgħifieri by 90% l-introjtu tagħna. ... il-kumpanija kienet business partner tal-Microsoft fkuntest ta' software partikolari li huwa an accounting software li kien jismu Navison dak iż-żmien u llum jismu Dynamics NAV. We were the largest by far jgħifieri f'dak is-suq. Fis-sena 2008 Microsoft Malta, mhux minn barra, iddeċidew li jdaħħlu partners oħrajn allura dhalna f'sitwazzjoni li aħna ma qbilniex magħha, li kellna hafna oġġezzjonijiet eċċ. Però s-suq beda jinqasam allura l-introjtu beda jonqos għaliex anke kien hemm poaching ta' staff, kien hemm anke klienti li kienu qed jgħidulna isma dak qed joffriena per eżempju bil-lira u inti biż-żewġ liri w insomma dawn it-tip ta' affarijiet li huma tipiċi. Mhuwiex każ li aħna nfittxu lil Microsoft Malta dak iż-żmien però wara sensiela ta' azzjonijiet simili, f'Novembru tas-sena 2009, illaċċjaw fuq late payment situation. Jgħifieri aħna domna xahar aktar milli suppost domna biex hallasna invoice meta aħna klienti tagħna kienu jdumu sitt xhur u iktar biex ihallsuna. ... Għall-fatt li aħna domna biex inhallsu, Microsoft Malta hadet deċizzjoni biex jitterminawlna l-kuntratt u jiffacilitaw lil Crimsonwing li kienu partners godda, Computime dak iż-żmien li kienu parterns godda u Exigy li kienu halli ngħidu hekk a very small company in the equation bhala ERP. Imbagħad aħna fittixna, ix-xogħol tagħna kien hemm hafna customisation jgħifieri jekk inti per eżempju General Soft Drinks li kienu klienti tagħna jew il-Curia, li huwa każ estrem, fejn is-sistema tal-legati giet ikkreatta minna, ifhem aħna kellna IP rights fuqhom dawn u kien hemm kuntrattwalment jgħifieri legalment aħna digà kellna ċertu titolu fuq dawk ir-rights ta' intellectual property, però parti oltre minn hekk kellna wkoll kuntratt fejn jispeċifika li aħna kellna dak id-drift. Issa meta ġejna itterminati Microsoft Malta marret fuq il-klijenti tagħna u qalulhom li isma dawn il-customisations huma proprjetà tagħkom u tagħmlu li tridu. Jiena min-naħa tiegħi għidtilhom ok, tistgħu tkomplu tużawhom dawk il-customisations imma jekk thallsuni tixtru r-rights għalihom u dawn qatt ma hallsuni jgħifieri ovvjament. ... sirna nafu imbagħad wara li ftaħna xi kawzi, mhux kollha għaliex kellna xi 35 clients jgħifieri u blue chip companies mhux kumpaniji zgħar, harġet korrisondenza interna tal-Microsoft fejn qed jgħidulhom isma li qed tagħmlu huwa illegali. X'kienu qed jagħmlu? Kienu qed imorru fuq il-klijenti u jgħidulhom isma dawk il-customisations huma tagħkom, thallsux lill-IBS, lill-IBS se nitterminaw anyway. Għall-mistoqsija tal-Qorti allura kellkom invoices pending li ma thallsux? l-imputat wiegeb iva, li qatt ma thallasna. Meta mbagħad sirna nafu dan jgħifieri din il-korrisondenza li bi zball għaddielna wieħed mill-klijenti li aħna bdejna nfittxu, il-pather, li wkoll kien implimentation li gie f'nofs proġett u qabad u ma hallasniex iktar tas-servizzi wkoll li għamilna eċċ, ftaħna kawzi kontra Microsoft Malta, Microsoft Ireland, Crimsonwing li kienu partners li ibbenefikaw din is-sistema ta' transizzjoni, u l-Exigy. Il-Computime ma fittixnihomx għaliex ma baqgħux partners wara sena. Għall-mistoqsija issa inti hawnhekk qed tiġi akkużat fost affarijiet oħra li għamilt profitt għalik jew għal haddiehor. Inti l-posizzjoni finanzjarja tiegħek dak iż-żmien

x'kienet? L-imputat wiegeb ma kinitx tajba. Biex ħallast dawn id-dovuti kelli nbiegħ id-dar li mhijiex ċajta u begħejt l-uffiċċju wkoll. Mistoqsi inti dan il-vat li kellek tagħti lid-dipartiment, dan li ddikjarajtu kollu, eventualment ħallastu kollu? L-imputat wiegeb iva mela. Li kien hemm ovvjament kien hemm il-vat, kien hemm il-penalitajiet u kien hemm l-interessi eċċ. Konna għamilna settlement agreement payment fejn f'Lulju tas-sena 2017 konna ħallasna kollox jiġifieri l-pendenzi fir-rigward ta' l-IBS ma fadal xejn.

Kif già iktar 'l fuq osservat, bin-Nota ta' Rinviju tiegħu l-Avukat Ġenerali baġħat lill-imputat biex jiġi ġġudikat minn din il-Qorti għall-ħtija jew ħtijiet taħt dak provdut fl-Artikoli 17, 18, 31, 293 u 294 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta.

L-Artikolu 293 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta, li jittratta dwar ir-reat ta' approprjazzjoni bla jedd, jipprovdi li: *kull min japproprja ruħu, billi jdawwar bi profitt għalih jew għal persuna oħra, minn ħaġa ta' ħaddieħor li tkun giet fdata jew ikkunsinnata lilu taħt titolu u illi jiġib miegħu l-obbligu tar-radd tal-ħaġa jew li jsir użu minnha speċifikat, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' prigunerija minn tliet xhur sa' tmintax-il xahar: Izda ebda proċediment kriminali ma jista' jinbeda għal dan id-delitt, ħlief bi kwerele tal-parti.* L-Artikolu 294 tal-Kap.9 tal-Liġijiet ta' Malta, li jittratta dwar iċ-ċirkostanzi aggravanti, jipprovdi li: *madanakollu, meta d-delitt imsemmi fl-aħħar artikolu qabel dan jiġi magħmul fuq ħaġa fdata jew ikkunsinnata lill-ħati minħabba l-professjoni, industrija, kummerċ, amministrazzjoni, kariga jew servizz tiegħu, jew minħabba depożitu neċessarju, l-azzjoni kriminali titmexxa ex officio, u l-piena tkun ta' prigunerija minn seba' xhur sa' sentejn.*

L-elementi li jeħtieġ jissussistu sabiex iseħħ ir-reat ta' approprjazzjoni bla jedd huma li wiehed: (i) jirċievi flus jew xi ħaġa oħra mingħand xi ħadd; (ii) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi ħaġa lura jew li jagħmel użu minnhom b'mod speċifiku; (iii) u minflok ma jagħmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oġġetti bi profitt għalih jew għal ħaddieħor¹⁷. B'hekk l-awtur ta' dan ir-reat irid ikollu l-intenzjoni speċifika li l-oġġett li jiġi fdat lilu u li jkun qed jippossjedi għal għan speċifiku, jiġi mdawwar minnu daqs li kieku huwa l-proprjetarju u jagħmel użu minnu jew jiddisponi minnu bi profitt għalih jew għal ħaddieħor. Kif in effetti jispjega l-awtur Francesco Antolisei: *la vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell'abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (uti dominus). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il patrimonio*" - *Manuale di Diritto Penale, Giuffrè (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276).*

Fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Dr. Seigfried Borg Cole**, deciza fit-23 ta' Diċembru 2003, il-Qorti ta' l-Appell Kriminali osservat illi: *[...F]il-każ ta' flus li jkun qad jinżammu minn xi ħadd biex dawn eventualment jiġu ritornati lil sidhom, in-non-restituzzjoni tagħhom tista' tammonta għal approprjazzjoni indebita [...]. Kif jispjega Luigi Maino: "Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita é necessario il dolo. Trattandosi di delitto contro la proprjetà, a scopo d'indebito profitto per sè o per un terzo, il dolo sarà costituito dalla volontarietà della conversione con scienza della sua illegittimità, e dal fine di lucro: onde colui che si*

¹⁷ Il-Pulizija v. Enrico Petroni et, deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fid-9 ta' Ġunju 1998.

appropriata o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d'un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrerà in reato chi nel disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo ... Il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita è (come nel furto e nella truffa) l'animo di lucro, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell'inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviazioni della pratica giudiziale, che diedero spesse volte l'esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita (e neppure il delitto di ragion fattasi per mancanza di violenza) il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l'operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perché non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l'incaricato di esigere l'importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovuto per le pratiche inutilmente fatte allo scopo di esigere. In generale la giurisprudenza è costante nel richiedere come elemento la giurisprudenza è costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo.

Il-każ in eżami jittratta dwar taxxa fuq il-valur miżjud li ma gietx imħallsa mis-soċjetà Integrated Business Systems Limited lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud għall-perijodi ta' taxxa tul is-snin 2006, 2007, 2008, 2009 u parti mit-2010¹⁸, għal liema nuqqas ta' hlas ta' taxxa jirrispondi d-direttur tas-soċjetà personalment¹⁹. Mill-provi prodotti jirriżulta inkontestat li s-soċjetà Integrated Business Systems Limited hija reġistrata mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud²⁰ u huwa daqstant ieħor inkontestat li l-imputat huwa, jew ta' l-inqas kien fiż-żmien pertinenti għal dawn il-proċeduri, Direttur tas-soċjetà Integrated Business Systems Limited. Jirriżulta inkontestat ukoll li mas-sottomissjoni tad-denunzji tat-taxxa tagħha għall-perijodi ta' taxxa in kwistjoni s-soċjetà Integrated Business Systems Limited ma hallsitx *in parte* u/jew fl-intier it-taxxa fuq il-valur miżjud minnha stess dikjarata fid-denunzji tagħha. B'daqshekk però ma jfissirx u lanqas jista' jiġi ppruvat lil hinn minn kull dubju raġjonevoli li l-istess imputat huwa, minħabba n-nuqqas ta' hlas tat-taxxa fuq il-valur miżjud, ħati tar-reat ta' approprjazzjoni bla jedd, bl-aġġunta ta' ċirkostanzi aggravanti.

L-Artikolu 4 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta kif applikabbli fiż-żminijiet pertinenti għal dawn il-proċeduri kien jipprovdi li: *bla ħsara għad-disposizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Att għandha tintalab, tiġi imposta u tingabar f'isem il-Gvern taxxa fuq il-valur miżjud: (a) fuq kull provvista ta' oġġetti jew servizzi magħmula b'korrissettiv f'Malta fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara din id-data minn persuna taxxabli waqt li tagixxi bhala tali ħlief għal provvista magħmula minn persuna reġistratat taħt l-Artikolu 11; (b) fuq kull akkwist intra-Komunitarju magħmul b'korrissettiv fid-data ta' l-adeżjoni jew wara fik id-data f'Malta fejn - (i) ikun akkwist ta' oġġetti, barra*

¹⁸ Dok. "PS2" a fol. 35 tal-proċess.

¹⁹ Artikolu 66 tal-Kap. 406 tal-Liġijiet ta' Malta.

²⁰ Dok. "PS3" a fol. 36 tal-proċess.

minn mezz ġdid tat-trasport u oġġetti tas-sisa magħmul minn persuna taxxabbli waqt li tkun qed taġixxi bħala tali li tkun reġistrata taħt l-artikolu 10 jew 12 jew minn persuna legali mhux taxxabbli li tkun reġistrata taħt l-artikolu 12 bis-saħħa ta' provvista intra-Komunitarja li: (A) iseħħ barra minn Malta; u (B) issir minn persuna taxxabbli waqt li tkun qed taġixxi bħala tali u li ma tkunx eligibbli dwar dik il-provvista, għal xi eżenzjoni taħt xi skeda speċjali għall-intrapriżi żgħar fis-seħħ fi Stat Membru; jew (ii) ikun akkwist ta' mezz ġdid ta' trasport magħmul minn kull persuna; jew (iii) ikun akkwist ta' oġġetti tas-sisa magħmul minn persuna taxxabbli jew minn persuna legali mhux taxxabbli; (iv) fuq kull importazzjoni li sseħħ f'Malta fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara dik id-data.

Minn dan il-provvediment tal-Liġi jirriżulta li l-persuna reġistrata mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud għandha u fil-fatt tkun qed tiġbor it-taxxa fuq il-valur miżjud għan-nom tal-Gvern ta' Malta u naturalment fil-perijodi ta' taxxa relattivi t-taxxa fuq il-valur miżjud pertinenti tithallas lill-Gvern ta' Malta, ossia lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud. Madanakollu però mhux kull persuna reġistrata mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud hija marbuta bl-istess mod dwar kif u meta tagħmel id-dikjarazzjonijiet ta' taxxa tagħha u thallas it-taxxa fuq il-valur miżjud relattiva. In effetti hemm persuni taxxabbli li qegħdin *on an accrual basis*, jiġifieri jissottomettu d-denunzji tat-taxxa tagħhom bil-ħlas tat-taxxa relattiv fil-perijodi ta' taxxa meta jinħarġu l-fatturi għall-provvisti magħmula jew servizzi prestati minnhom irrispettivament minn jekk ikunux thallsu o meno, u hemm persuni taxxabbli li qegħdin *on a cash basis*, jiġifieri jissottomettu d-denunzji tat-taxxa tagħhom u l-ħlas tat-taxxa relattiv fil-perijodi ta' taxxa meta effettivament jithalls għall-provvista magħmula jew għas-servizz prestat.

Naturalment il-mod kif persuna reġistrata tkun obbligata versu d-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud biex tiddenunzja u thallas it-taxxa fuq il-valur miżjud, ossia jekk hux *on an accrual basis* jew *on a cash basis* jagħmel differenza notevoli fil-kuntest ta' reat ta' approprjazzjoni bla jedd li bih qed jiġi akkużat l-imputat stante li, kif già iktar 'l fuq rilevat, l-elementi kostituttivi ta' dan ir-reat huma li wieħed: (i) jirċievi flus jew xi haġa oħra mingħand xi hadd; (ii) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haġa lura jew li jagħmel uzu minnhom b'mod speċifiku; (iii) u minflok ma jagħmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oġġetti bi profitt għalih jew għal haddiehor.

L-imputat iddikjara li s-socjetà Integrated Business Systems Limited hija reġistrata mad-Dipartiment *on an accrual basis* ossia li fid-denunzji tat-taxxa tagħha tiddikjara *output tax* skond il-fatturi maħruġa rrispettivament minn jekk il-fattura/fatturi partikolari jkunux thallsu. Dak affermat mill-imputat, illi lanqas sarlu kontro-eżami mill-Prosekuzzjoni, ma jinsabx kontradett jew imxejjen bi provi oħra. Mix-xhieda ta' l-imputat jirriżulta ukoll li huwa ma hallasx it-taxxa fuq il-valur miżjud dovuta flimkien mad-denunzji ta' taxxa pertinenti għall-perijodi ta' taxxa tul is-snin 2006, 2007, 2008, 2009 u parti mit-2010 għar-raġuni li l-fatturi dikjarati fid-denunzji tat-taxxa ma kienux thallsu sad-data meta l-istess denunzji kellhom jiġu sottomessi Mix-xhieda tas-Supretendent Maurice Curmi jirriżulta ukoll li l-imputat iddikjara miegħu illi *hu ma kellux pendenzi daqshekk kbar mad-dipartiment tal-vat però qal ukoll li kellu xi problemi dwar ħlas minħabba xi klijenti li kien għamlilhom xi xogħol u anke tahom xi prodotti u baqgħu ma hallsux. Però qalli li kien se javvicina lid-*

dipartiment tal-vat u jara x'pendenzi hemm u kien se jipprova jissetilja l-pendenzi. Bħala fatt eventwalment l-imputat ħallas dak kollu dovut lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud għall-perijodi ta' taxxa in kwistjoni, hekk kif jirriżulta mix-xhieda tar-rappreżentant tad-Dipartiment Paul Scicluna.

Ladarba persuna reġistrata mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud tista' tkun reġistrata *on an accrual basis* jew *on cash basis*, il-Prosekuzzjoni jeħtigilha, qabel ma takkuża lil xi ħadd bir-reat ta' approprjazzjoni bla jedd, tiddetermina u tistabilixxi jekk huwiex hekk reġistrat *on an accrual basis* jew *on cash basis* u jekk jirriżulta li huwa reġistrat *on an accrual basis* - bħala ma huwa l-każ tas-soċjetà Integrated Business Systems Limited - il-Prosekuzzjoni trid tipprova 'l hinn minn kull dubju raġonevoli li l-persuna reġistrata li naqset milli tħallas it-taxxa dovuta għall-perijodu/perjodi ta' taxxa partikolari effettivament **gābret u b'hekk kellha fil-pussess tagħha l-flus** in kwistjoni u minflok ma ħallsithom lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud tkun dawrithom bi profitt għaliha jew għal haddieħor.

Din il-prova fil-każ in eżami ma saritx.

Tant dan l-element ta' prova huwa importanti għall-fini tar-reat ta' approprjazzjoni bla jedd li fis-sentenza fl-ismijiet **Pulizija v. Francesco Saverio sive Francis Aquilina**, deċiża fil-15 ta' Frar 2000, il-Qorti ta' l-Appell Kriminali osservat illi: ***meta kumpanija tuża l-flus li tkun gābret bħala VAT sabiex tkompli topera bihom, dik il-kumpanija tkun qed tikkommetti r-reat ta' approprjazzjoni bla jedd***²¹; anzi dan hu kwāzi każ klassiku ta' approprjazzjoni indebita. U f'dak il-każ ikun hemm, kif diga ingħad, ir-responsabbiltà vikarja ta' kull direttur, manager, segretarju jew uffiċjal ieħor simili ta' dik il-kumpanija u fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Concetta Charles**, deċiża fit-12 ta' Frar 2013, il-Qorti ta' l-Appell Kriminali osservat li: *dwar in-natura tal-misapproprjazzjoni indebita, il-Qorti ta' l-Appell Kriminali esprimiet ruħha diversi drabi. Fil-21 ta' Novembru 1953, fis-sentenza fl-imijiset "Il-Pulizija versus Giuseppe Cauchi" il-Qorti kienet qalet hekk: Dwar l-elementi in generali "għad-delitt ta' approprjazzjoni indebita jeħtieġ li l-ħati jkun għamel mill-ħaġa lilu fdata 'konversjoni' u hemm konversjoni 'inter alia' meta l-ħati jkun irċieva l-ħaġa biex minnha jagħmel uzu determinat, u minflok hu jikkonvertiha għal benefiċċju tiegħu stess, jew jiddisponi mill-ħaġa kuntrarjament għall-pattijiet stipulati in bwona fede*²². Xejn ma jiswa biex iħassar dan ir-reat il-fatt li l-persuna dannegġjata tkun ħadet proċeduri ċivili biex tiġbor flusha; għax l-azzjoni ċivili hija indipendenti mill-azzjoni kriminali.

Fil-fehma tal-Qorti f'dan il-każ il-Prosekuzzjoni straħet fuq l-assunzjoni li ladarba s-soċjetà Integrated Business Systems Limited kienet iddikjarat *out put tax* fid-denunzji tat-taxxa tagħha għall-perijodi ta' taxxa mertu ta' dawn il-proċeduri, allura hija neċessarjament kienet irċeviet l-ammonti ta' flejjes minnha dikjarati u la ma ħallsitx it-taxxa finalment dovuta lid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud neċessarjament isegwi li twettaq ir-reat ta' approprjazzjoni bla jedd. Il-Prosekuzzjoni però ma tistax tibbaża ruħha fuq sempliċi assunzjoni - lanqas jekk in segiwtu d-debitu

²¹ Enfasi tal-Qorti.

²² Enfasi u sottolinear tal-Qorti.

jiġi saldat, liema hlas fih innifsu huwa prova ta' l-obbligazzjoni pre-ordinata - għar-raġuni li *l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li **ma jhalli ebda dubbju dettat mir-raġuni** u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubbju. Id-dubbji ombra ma jistgħux jitqiesu bħala dubbji dettati mir-raġuni. Fi kliem ieħor **dak li l-gudikant irid jasal għalih hu li, wara li jqis iċ-ċirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-buon sens tiegħu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni***²³.

F'dan il-każ il-Qorti ma hijiex affattu konvinta mill-htija ta' l-imputat għar-reat ta' approprjazzjoni bla jedd addebitat lillu in kwantu l-elementi kostituttivi ta' dan ir-reat ma gewx ippruvati mill-Prosekuzzjoni bil-mod opportun u kif rikjest mill-Liġi.

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tiddikjara li mhux qed issib lill-imputat hati ta' l-akkuża dedotta fil-konfront tiegħu u b'hekk tilliberah minn tali akkuża.

MAGISTRAT

DEPUTAT REĠISTRATUR

---

²³ Enfasi tal-Qorti.